

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
Chceme se učit, s kamarády si hrát, svět a život kolem
nás poznávat
ŠKOLNÍ DRUŽINY PŘI ZŠ BRODEK U PŘEROVA

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY, DÉLKA, FORMA A OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ, ČASOVÝ PLÁN

- 2.1. Podmínky materiální
- 2.2. Podmínky prostorové
- 2.3. Podmínky hygienické
- 2.4. Podmínky psychosociální
- 2.5. Podmínky personální
- 2.6. Podmínky organizační
- 2.7. Podmínky komunikace
- 2.8. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví
- 2.9. Podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných
- 2.10. Organizační schéma

3. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

4. AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY A ZÁJMOVÁ ČINNOST

5. SWOT ANALÝZA

- 5.1. Rizika
- 5.2. Slabé stránky
- 5.3. Silné stránky
- 5.4. Příležitosti

6. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- 6.1. Kompetence k učení
- 6.2. Kompetence k řešení problémů
- 6.3. Kompetence komunikativní
- 6.4. Kompetence sociální a interpersonální
- 6.5. Kompetence činnostní a občanské
- 6.6. Kompetence k trávení volného času

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

8. VNITŘNÍ ŘÁD

9. PŘÍLOHY

- 9.1 Podmínky přijímání do ŠD, ukončování vzdělávání
- 9.2 Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků
- 9.3 Preventivní program ŠD

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy	ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRODEK U PŘEROVA, OKRES PŘEROV
IČO	IČO 471 842 13 ZŠ 047 184 213 ŠD 120 200 961
Sídlo školy	Majetínská 275, Brodek u Přerova, PSČ 751 03
Název ŠD	Školní družina při ZŠ Brodek u Přerova, okres Přerov
Sídlo ŠD	Masarykovo nám. 91, Brodek u Přerova, PSČ 751 03
Charakteristika školy	Úplná základní škola, I. stupeň - 5 tříd II. stupeň - 4 třídy 2 oddělení školní družiny
Zřizovatel školy	Městys Brodek u Přerova, Masarykovo nám.13, tel. 581 741 004, IČO 00301078
Vedení školy	Ředitelka – Mgr. Jana Svobodníková, Zástupkyně ředitelky – Mgr. Milan Vráblík
Adresa pro dálkový přístup	www.zsbrodek.cz http:zs.brodek@volny.cz
Číslo jednací (administrativní změna ŠVP)	147/2021
Název školního vzdělávacího programu ŠD	Chceme se učit, s kamarády si hrát, svět a život kolem nás poznávat
Předkladatel ŠVP	ZŠ Brodek u Přerova
Platnost ŠVP	Od 1.1.2005

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Podmínky vzdělávání ve ŠD - délka vzdělávání, formy vzdělávání, obsah a časový plán vzdělávání, vnitřní organizace zařízení, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání:

Kapacita ŠD při ZŠ Brodek u Přerova je stanovena na počet 60 žáků. Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku ZŠ (délka vzdělávání – 1 vzděl. cyklus – 5 let), převážně však žáci 1. – 3. třídy. Družina organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnostmi vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny.

Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování. ŠVP ŠD je vypracován v návaznosti na Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Brodek u Přerova.

Školní družina je umístěna v přízemí budovy 1. stupně základní školy, která se nachází na Masarykově náměstí č. 91 v Brodce u Přerova.

Školní družina má 2 oddělení, která navštěvují žáci z Brodce u Přerova, Citova, Císařova, Lukové a Majetína. Každé oddělení je naplněno max. do počtu 30 žáků. Vzhledem k malému počtu oddělení ŠD spadá řízení tohoto školského zařízení přímo pod ředitelství školy. Žáci jsou rozděleni do jednotlivých oddělení dle věku. Dle věku dětí jsou také diferencovány třídní vzdělávací programy jednotlivých oddělení ŠD. Časový plán vzdělávání koresponduje s časovým dělením dle školních roků (roční plán) a jednotlivé činnosti se dále váží i k ročním obdobím (viz tematické bloky 1. a 2. oddělení). Výchovně vzdělávací činnost je upřesněna režimem ŠD, který stanovuje týdenní skladba zaměstnání.

Ve ŠD probíhá vzdělávání pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností dle osnov, dále formou zájmových kroužků (forma vzděl.).

Obsah vzdělávání:

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání, liší se dle věku žáků.

Spontánní činnosti

Zahrnují klidové zájmové činnosti, četbu, relaxaci, rozhovory s dětmi.

Odpočinkové činnosti

Hry a zájmová činnost.

Rekreační činnosti

Jsou to především pohybové aktivity, činnosti zahrnující aktivity výtvarné, pracovní, dramatické, hudební, pěvecké, přírodovědně či taneční.

Zájmové činnosti

Jsou to organizované nebo spontánní aktivity.

Příprava na vyučování

Didaktické hry

Příležitostné akce

Tyto akce nejsou zahrnuty do běžné týdenní skladby činností (výlety, svátky apod.).

Děti ve školní družině mohou pracovat v těchto zájmových kroužcích:

Výtvarný 1. třída, angličtina 1. třída. Zájmové kroužky a žáci ze školní družiny každý rok prezentují svou činnost vystoupením na školní akademii.

Ve školní družině probíhá po celý rok sběr starého papíru. Žáci provádí třídění odpadu (plasty, obaly od mléka, papír) – tímto jsou naplňovány cíle environmentální výchovy.

2.1. Podmínky materiální

- počítače
- televizor
- videorekordér
- keramická dílna

Školní družina je vybavena hrami, pomůckami a sportovním náčiním. Fond her a pomůcek je pravidelně obnovován. Také rodiče přispívají nákupem pomůcek, potřebných k činnosti.

2.2. Podmínky prostorové

Samostatné prostory pro 2 oddělení školní družiny:

I. oddělení – herna, pracovna, WC, keramická dílna

II. oddělení – šatna, herna, učebna

Školní družina využívá ke své činnosti také školní hřiště, sokolské hřiště, prostory tělocvičny a počítačovou učebnu 1. stupně ZŠ.

2.3. Podmínky hygienické:

- struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů
- prostředí školy (učebny a ostatní prostory)
- zákaz kouření a používání jiných škodlivin
- ochrana před úrazy
- dostupnost prostředků první pomoci
- zásobování vodou

- zásobování hygienickými potřebami
  - režim školní družiny a skladba zaměstnání zajišťuje žákům dostatek relaxace i aktivního pohybu
  - vhodný stravovací a pitný režim
  - zdravé prostředí užívaných prostor školní družiny
  - vhodný, bezpečný nábytek
- Mimořádná opatření prováděná školou v případě nákazy Covid – 19 apod. Základní hygienická pravidla stanovená ministerstvem zdravotnictví:
- skupinová izolace, event. sociální distance
  - ochrana úst a nosu (roušky, respirátory) a řádná respirační hygiena v závislosti na protiepidemických opatřeních uvedených u příslušného stupně pohotovosti v oblasti ochrany veřejného zdraví – tzv. semafor
  - opakovaná edukace
  - při realizaci konkrétních protiepidemických opatření má kompetence jak škola, tak místně příslušná krajská hygienická stanice (KHS)
  - škola zajišťuje v rámci své kompetence např. dezinfekci rukou, úklid prostor, dodržování základních hygienických pravidel, nepouští do budovy nemocné osoby atp.
  - místně příslušná KHS nařizuje speciální protiepidemická opatření s ohledem na aktuální situaci a místní podmínky, např. nařizuje ohniskovou dezinfekci, izolaci, karanténu, lékařský dohled, zvýšený zdravotnický dozor, krytí úst a nosu, provádění zdravotního filtru apod.

2.4 Psychosociální podmínky:

- prostředí zdravého učení
- vzdělávání propojené se životem
- věková přiměřenost
- naplnění potřeb žáka
- příznivé sociální klima
- spoluúčast žáků na vzdělávání
- včasná informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni
- vytvářet v kolektivu žáků příznivé sociální klima (spolupráce, tolerance, pomoc druhému, komunikace)
- připravovat činnosti, které vycházejí ze zájmu žáků
- respektovat potřeby jedince
- činnosti ve školní družině jsou přiměřené věku dětí, na konci každé činnosti provést motivující hodnocení
- ochrana žáků před šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast žáků na životě školy, školní družiny a vést je k odpovědnosti, spolupráci, spravedlnosti a budování společenských pravidel
- včasná informovanost žáků i rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním řádu.

2.5. Podmínky personální

- kvalifikovanost vychovatelek
- další vzdělávání – samostudium, akreditované kurzy
- počítačová gramotnost
- dlouholetá pedagogická praxe

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, schopnost být sám sebou, umět žít v sociální skupině i v multikulturní společnosti, vytvořit základy pro celoživotní učení a osvojit si základní lidské a etické hodnoty. Vychovatelky jsou plně kvalifikovány pro práci ve školní družině. Pracují v metodickém sdružení 1. stupně ZŠ.

2.6 Organizační podmínky:

- systém komunikace mezi pracovníky školy
- porady
- způsob předávání informací
- vnitřní předpisy
- kontrolní činnost
- evaluační činnost školy

2.7 Podmínky komunikace:

- komunikace s rodiči a veřejností
- komunikace s Radou rodičů
- komunikace se Školskou radou
- komunikace se zřizovatelem školy

Školní družina spolupracuje s rodiči žáků na různé úrovni, pořádá pro rodiče společné akce, vychovatelka školní družiny je členkou Školské rady. Rodiče vypomáhají ŠD, finančně se však nepodílejí na chodu ŠD, škola docházku do ŠD nezaplatňuje.

2.8 Bezpečnost a ochrana zdraví

Obě oddělení ŠD pro mladší i starší děti mají k dispozici samostatnou místnost.

K mimoškolním činnostem i vyžití o přestávkách je k dispozici malé hřiště za budovou I. stupně.

Pohybové hry a další aktivity se konají v nové tělocvičně. K dispozici je výtvarná dílna.

Je stanovena vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a vychovatelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu. Je stanoven vhodný režim zájmových činností s ohledem na hygienu a věk žáků. Ve škole i ŠD je zaveden vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků). Ve všech budovách školy je zakázáno kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin.

Je vypracována strategie (dokumenty školy, směrnice) ochrany žáků před úrazy.

Prostředky první pomoci jsou uloženy na dostupných označených místech, včetně kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, je zabezpečena praktická dovednost učitelů i vychovatelů poskytovat první pomoc

Hygienické zázemí je na standardní úrovni. Na všech toaletách je k dispozici toaletní papír, tekuté mýdlo a papírové ručníky. Stravování žáků i zaměstnanců je zajištěno ve školní jídelně, která je v areálu mateřské školy.

Ve škole i ŠD je vytvářeno prostředí pohody, zdravého učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky, učiteli i vychovateli. Vzdělávání i zájmové vzdělávání je propojeno se skutečným životem – dbá se na osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, výuka je věkově přiměřená a hodnocení motivující (respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám a omylům). Jsou naplňovány potřeby žáků, všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v přípravě a realizaci vzdělávání. Je rozvíjeno příznivé sociální klima – propagována otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou. Je zpracována strategie na ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Dbá se na spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy, která přechází do modelu demokratického společenství - budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel,

spravedlnosti, spolupráce. Organizačně je zajištěna včasná informovanost o věcech uvnitř školy i mimo ni, jsou respektovány k potřebě jedince a jeho osobní problémy.

Ochrana zdraví v době mimořádných opatření – viz podmínky hygienické.

2.9 Podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných – personální, technické, materiální podmínky, organizační zajištění

Ve ŠD jsou zařazeni i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou integrováni v běžné třídě školní družiny. Speciální třída není zřízena. Pro některé žáky školy je zřízena i funkce asistenta pedagoga. Povolený pracovní úvazek asistenta pedagoga bohužel však nepokrývá ani celou časovou dotaci školního vyučování, asistent pedagoga ve ŠD s dětmi nepracuje. Personálně toto zajišťuje vychovatelka ŠD se středoškolským vzděláním. Vzdělávání žáků ve ŠD probíhá v samostatných třídách ŠD za běžných technických podmínek. Ke své činnosti využívá ŠD i keramickou dílnu, školní tělocvičnu, školní hřiště, fotbalové hřiště a další prostory. Materiální vybavení je také na běžné úrovni, pravidelně dochází k obnovování vybavení a školních pomůcek.

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a znevýhodněním na I. stupni (včetně ŠD)

Využíváme zejména těchto postupů:

- neustálé vracení se na zvládnutelný stupeň znalostí a dovedností
- respektování individuálního tempa žáka
- rozvíjení prostorové a matematické představivosti
- rozvíjení paměti, komunikačních schopností
- rozvíjení orientace v čase a prostoru
- používání názorných pomůcek (vnímání všemi smysly)
- individuální využití různých metod a postupů práce
- sluchové analýzy
- psychomotorické koordinace
- zrakové vnímání
- pravolevé orientace

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálním znevýhodněním

Škola eviduje žáky integrované, žáky s problémy v učení, žáky s problémy v chování a žáky sociálně znevýhodněné. Pro tyto žáky má škola vypracovanou strategii na podporu žáků (návaznost ŠVP ŠD na ŠVP ZŠ).

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

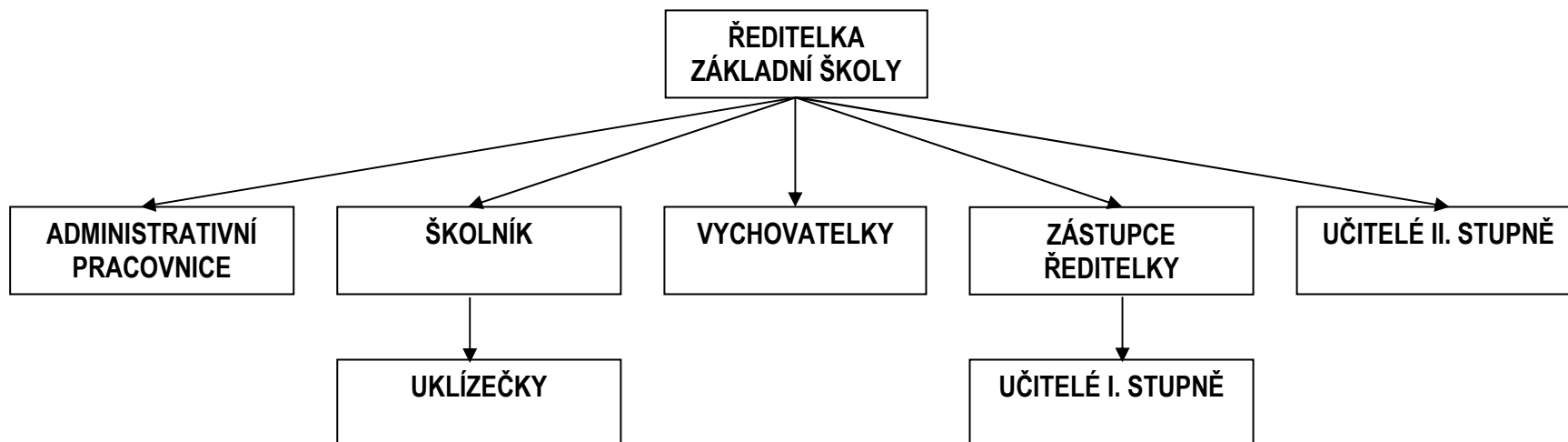
Specifika mimořádně nadaných žáků

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- jiná, někdy kontroverzní komunikace (s žáky, učiteli, rodiči)
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních, kreativních postupů práce a řešení úloh
- dobrá koncentrace a paměť
- velká motivace k rozšiřování učiva do hloubky

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků vyžaduje náročnější přípravu pedagogů na vyučování, volbu jiných postupů a metod práce. Nadaní žáci se účastní práce v zájmových kroužcích, reprezentují školu na soutěžích.

2.10 Organizační schéma ZŠ Brodek u Přerova (organizace chodu a řízení školského zařízení)

Ve školní družině fungují dvě oddělení ŠD pro mladší a starší žáky. Každé oddělení pracuje ve své třídě ŠD. Ve školní družině není určena vedoucí vychovatelka, řízení ŠD spadá přímo do kompetence ředitelství školy. Školní družina sídlí v budově I. stupně ZŠ.

3. CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Charakteristika vzdělávacího programu, cíle vzdělávání:

- Usnadnit žákům přechod z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného a pravidelného vzdělávání.
- Motivovat žáky pro celoživotní učení.
- Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální citění.
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, učit je žít společně s jinými lidmi.
- Vytvářet u žáků citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
- Pomáhat žákům rozvíjet své schopnosti, uplatňovat osvojené vědomosti a dovednosti.
- Přiměřeně věku vést žáky k poznání světových a evropských kulturních tradic a hodnot jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku.
- Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- Prevence sociálně patologických jevů.
- Zlepšování materiální vybavenosti školní družiny.

3. AKCE ŠKOLNÍ DRUŽINY A ZÁJMOVÁ ČINNOST

- Celoroční přírodovědný projekt „Jaro, léto, podzim, zima, celý rok je prima.“
- Soutěž na téma „Životní prostředí“
- Celodenní výlet školní družiny (pokud nebude škola v přírodě)
- Celoroční sběr starého papíru (spolupráce s OÚ)
- Výroba dárků k zápisu do 1. třídy
- Spolupráce s místním kinem a knihovnou
- Dopravní soutěže
- Účast na školní akademii
- Test všeobecných znalostí (1. třída)
- Malování na asfaltu
- Turnaj v PEXESU
- Velikonoční odpoledne
- Turnaj v Člověče nezlob se!
- Vánoční besídka s nadílkou
- Společné odpoledne s nastávajícími prvňáčky

Zájmová činnost

- Zájmovou činností prohlubovat všeobecné vzdělávání, odkrývat talenty, rozvíjet kolektivní i individuální péči o žáky.
- Vychovávat žáky k samostatnosti a vhodnému využívání volného času.
- Prostřednictvím citových vztahů a vazeb vzbuzovat touhu žáků po novém poznání, aniž by přitom měli pocit povinnosti.

Výtvarný kroužek /2 skupiny/

- seznámit žáky s novými materiály a s keramickou hlinou, přispívat k osobní seberealizaci žáka a vést k samostatné tvůrčí práci.
- rozvíjet u žáků jemnou motoriku, trpělivost, fantazii a pečlivost

Angličtina

- formou her, básniček a písniček učit žáky nejužitečnější jednoduché fráze, vytvořit základní slovní zásobu.

5. SWOT ANALÝZA

5.1. Rizika

- nevhodný režim školní družiny způsobuje nedostatek času na jednotlivé činnosti
- opakování aktivit MŠ a námětů činností ZŠ vede k nerespektování specifík práce ŠD
- přeorganizovanost, omezování spontánních činností, nedokončování činností a vynechání závěrečného hodnocení
- časté opakování činností, stereotypnost
- omezování samostatnosti dětí
- nevhodné prostory a zařízení
- nedostatečná motivace
- nevšímavost k nevhodné komunikace
- rezignace vychovatelek na výchovné působení a spokojení se se sociální funkcí ŠD

5.2. Příležitosti

- zlepšit vybavení školní družiny nábytkem a technikou
- ke spolupráci s MŠ, třídními učiteli, knihovnou
- možnost zažít úspěch i méně nadaní žáci (zájmové kroužky)
- možnost propojení výuky a činnosti ŠD formou projektového a týmového vyučování

5.3. Slabé stránky

- slabá technická vybavenost (televizor, DVD, radiopřijímač)
- nabourávání činnosti ŠD odjezdy žáků a jinými zájmovými aktivitami (kroužky v brzkých odpoledních hodinách)
- vzdálenosti do školní jídelny, na hřiště, do sokolovny
- příležitost maximálního rozvoje samostatnosti žáků

5.4. Silné stránky

- plná kvalifikovanost vychovatelek
- dlouhodobá pedagogická praxe
- samostatné prostory školní družiny
- samostatné oddělení pro žáky 1. třídy
- samofinancování provozu školní družiny
- nezatěžování rodičů poplatky za školní družinu
- spolupráce s místním kinem, knihovnou, obecním úřadem
- keramická pec
- zájmové kroužky (keramika, pohybové hry, dramatický kroužek a angličtina)
- spolupráce s veřejností (účast na sběru papíru)
- maximální rozvoj environmentální výchovy (třídění odpadu, sběr starého papíru, starost o květinovou výzdobu před školou)

6. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

6.1. Kompetence k učení

- vedeme žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vytváříme žákům podmínky, aby se učili s chutí
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili
- podněcujeme žáky, aby získané zkušenosti uplatnili v praktických situacích

- vedeme žáky, aby spolupracovali v týmu a prezentovali svou práci
- rozvíjíme u žáků schopnost správného sebehodnocení
- učíme žáky klást otázky a hledat na ně odpovědi.

6.2. Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k logickému myšlení a řešení problémů
- vedeme žáky k tomu, aby si všímali problému a dění kolem sebe
- učíme je definovat problém
- vedeme žáky k hledání řešení
- podněcujeme žáky k hodnocení výsledků řešení
- učíme žáky, že vyhýbat se problémům nevede k cíli
- učíme žáky rozlišovat správná a chybná řešení
- vedeme žáky k tomu, aby započatou práci dokončili

6.3. Komunikativní kompetence

- vedeme žáky k účinné komunikaci
- učíme žáky ovládat řeč
- vedeme žáky ke komunikaci s vrstevníky i dospělými
- učíme žáky vyjadřovat své pocity řečí, gestem, kultivovaně
- vedeme žáky k tomu, aby svá sdělení, myšlenky, otázky i odpovědi vyjadřovali vhodně formulovanými větami

6.4 Kompetence sociální a interpersonální

- vedeme žáky ke spolupráci
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali samostatně rozhodovat o svých činnostech
- učíme žáky rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umět se jim bránit
- vedeme žáky k tomu, aby se dokázali podřídít, prosadit, přijmout kompromis
- nabádáme žáky k tolerantnosti k odlišnostem mezi lidmi

6.5. Kompetence činnostní a občanské

- vychováváme žáky v odpovědné a svobodné osobnosti
- vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva i práva druhých
- učíme žáky organizovat, plánovat, řídit a hodnotit
- vedeme žáky k tomu, aby odpovědně plnili své povinnosti
- nabádáme žáky k tomu, aby dbali na zdraví své i druhých
- učíme žáky chápat souvislosti a problémy ve světě (náboženství, ekologie...)

6.6. Kompetence k trávení volného času

- vedeme žáky k tomu, aby smysluplně trávili svůj volný čas
- usměřňujeme žáky tak, aby si dokázali vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- nabádáme žáky, aby dokázali říct „ne“ nevhodným nabídkám k využití volného času

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Ústřední téma: „Učíme se poznávat svět kolem nás.“

Charakteristika vzdělávacího programu.

Ústřední téma vzdělávacího programu je společné pro obě oddělení. Integrované bloky si vychovatelky vytvořily samostatně pro svá oddělení s přihlédnutím k věku dětí. Hlavní myšlenkou ústředního tématu je seznamovat děti s historií okolí, se současným životem obce, s prostředím a společností ve které se pohybují a žijí, s okolní krajinou a s regionálními zvláštnostmi. Bloky zasahují do všech vzdělávacích oblastí. Cílem vzdělávacího programu je nabídnout dětem zajímavé a pestré činnosti, které vedou k získávání potřebných dovedností, užitečných poznatků, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje.

Vzdělávací program je vlastní, vypracovaný s ohledem na věk dětí, podmínky školy, místní podmínky a regionální zvláštnosti. Tento program schválila p. ředitelka školy Mgr. Jana Svobodníková a pedagogická rada.

Tematické bloky – 1.oddělení

Škola plná kamarádů

- Stanovení pravidel soužití, seznámení se s věcným, organizačním a sociálním prostředím školy a jejího okolí.
- Orientovat se bezpečně v okolí školy.
- Rozvíjení schopnosti ovládnutí kreslířského náčiní, nůžek, příboru.
- Hledání nových kamarádů, navazování nových vztahů.

Barevná příroda – kouzlíme a čarujeme

- Vnímání změn v přírodě – počasí, rostliny, zvěř.
- Seznamovat se na vycházkách s lokálními ekosystémy: vodní plochy, les, louka.
- Využití přírodního materiálu, který podzim nabízí pro tvořivou činnost.
- Učit se žít ve společenství ostatních spolužáků, spolupracovat a přizpůsobit se.

Vánoční zvoneček tiše zazvoní

- Vánoční a předvánoční zvyky, zejména ve výtvarném projevu.
- Klasické lidové pohádky – pohádkové postavy.
- Vztahy k rodině – rodina, domov.

Od zimy do jara

- Seznamovat se s životem zvířat v zimním období
- Vnímat a pojmenovat proměny počasí.
- Podporovat radost z pohybu – zimní sporty
- Rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu – zdravotní prevence, otužování.
- Karnevalové a masopustní veselí
- Učit se vyjednávat s dětmi v kolektivu.
- Rozvíjet sociální citlivost, přizpůsobivost.
- Poznávat naši obec – Orientovat se bezpečně v okolí svého bydliště.

Svět kolem nás

- Poznávání naší vlasti – příroda, lidé, rozdíl mezi městem a vesnicí.
- Vnímat změny v přírodě s příchodem jara.
- Připomenout velikonoční zvyky a tradice.
- Učit se vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými i kulturními jako přirozený stav.
- Rozvíjet dovednosti vedoucí k osvojení zdravého životního stylu – zdravotní prevence, dodržování základních hygienických návyků.
- Seznámit se s různými druhy přemístování – dopravy, vnímá ní sebe, jako účastníka silničního provozu.

Co už všechno umím, co se ještě naučím

- Uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými, k vážit si jejich práce a úsilí.
- Učit se vážit si práce a úsilí dospělých – povolání a řemesla
- Vědět a znát, co je pro lidské zdraví pozitivní a co je nebezpečné – bezpečnost při letních hrách.
- Aktivní léto – otužování, zdravý pohyb, sport.
- Osvojit si poznatky o místě, kde žijí, o své zemi.
- Pomáhat pečovat aktivně o okolní životní prostředí.

Tematické bloky – 2.oddělení

Kdo jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát

- Hlavním cílem tohoto bloku je položit základy pro vytvoření dobrého kolektivu dětí.
- Formulovat pravidla školní družiny.
- Učit děti spolu komunikovat, spolupracovat, pomáhat se, akceptovat názor druhých – tento úkol budeme plnit po celý školní rok a samy děti by měly v jeho průběhu hodnotit, jak se nám ho daří plnit.

Příroda čaruje s barvami

- Pozorování změn v přírodě – počasí
- Společné vycházky se sběrem podzimních plodů a přírodnin
- Využijeme nasbíraný materiál ve výtvarné výrobě.

Vánoce, vánoce přicházejí

- Nejen tradice našich vánoc, ale i tradice v jiných zemích jsou obsahem tohoto bloku.
- Budeme vyhledávat rozdíly kultur, přijímat je. Budeme se učit, že nemůžeme jen přijímat, ale i dávat.

V zdravém těle zdravý duch

- V tomto bloku se seznámíme co našemu zdraví prospívá a co naopak škodí.
- Budeme hovořit o hygieně, jídle, péči o své zdraví, o předcházení úrazům a o odpovědnosti za své zdraví.
- Povíme si, jak pečovat o svůj vzhled a zjišťovat, že také příroda léčí.

Rodina, kamarádi

- Rodina – Budeme hovořit o členech rodiny, vysvětlovat si vzájemné vztahy mezi nimi.
- Úkolem bude, aby děti hovořily o svých rodinách, o radostech a strastech, které prožívají uprostřed nich. Zjistíme, co od rodičů očekávají.
- Kamarádi – Během her, besed, povídání si utvoříme obraz kamaráda, vysvětlíme si rozdíl mezi slovy kamarád, přítel a spolužák.
- Budeme posilovat komunikaci, učit se řešit konflikty, odpovídat za své chování a rozvíjet schopnost účelně trávit volný čas.

Vítáme jaro

- Hlavním úkolem je sledování probouzející se jarní přírody – budeme pozorovat jak se vše zelená, kvete, poznávat jarní květiny. Těmito činnostmi budeme u dětí vytvářet pěkný vztah k přírodě.
- Součástí tohoto bloku budou jarní tradice – velikonoce a masopust.
- Že ekologie není jen slovo, budeme poznávat při činnostech v tomto bloku. Zjistíme, co my můžeme dělat, abychom přírodě pomohli. Budeme sledovat čistotu a úklid svého okolí, vymyslíme, jak jej zlepšit.
- Odpovíme si na otázku, proč je důležité třídít odpad.

Významné dny v květnu

- Význam státních svátků, besedy, četba
- Vycházky k pomníkům padlých
- Připomenutí svátků našich maminek – vyrobíme drobné dárečky

Těšíme se na prázdniny

- Činnosti tohoto bloku budou zaměřené na pobyt venku. Vycházkami budeme prohlubovat znalosti o přírodě, soutěžemi se učit, co je „fair play“. Při hrách budeme rozvíjet tělesnou zdatnost, učit se pravidla a dodržovat je, při spontánních hrách relaxovat. Cílem je dobrý kolektiv.
- Na závěr si vyšlápeme do světa – autobusový výlet celé školní družiny.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA BRODEK U PŘEROVA

Majetínská 275, 751 03 Brodek u Přerova

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č.j.:130/2020	
Vypracovala:	Mgr. Jana Svobodníková, ředitelka školy
Schválila:	Mgr. Jana Svobodníková, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	27.8.2020
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1.9.2020
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1.9.2020
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení - školní družinu tuto směrnici – vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina je umístěna v přízemí 1. stupně základní školy v Brodku u Přerova, na ulici Masarykovo náměstí č. 91.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy. V případě, že počet přihlášených žáků do ŠD překračuje kapacitu ŠD budou přednostně přijati žáci nižších ročníků a zaměstnaných rodičů. Činností školní družiny se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce

do školní družiny – zájmové kroužky, akce školní družiny atd. Docházka těchto dětí je značena do docházkového deníku.

Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1. Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školského zařízení,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti zákonným zástupcem,
- c) oznamovat školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a studenta, a změny v těchto údajích.

1.2. Provoz školní družiny je stanoven podle potřeb rodičů. Odpolední docházka není podmíněna docházkou ranní.

1.3. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob. Ve školní jídelně děti dbají na zásady slušného chování a stolování. Žák chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností.

1.4. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.

1.5. Žák udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.6. Před ukončením činnosti družiny žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

1.7. Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.8. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.

1.9. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.

1.10. Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů odkládá pouze na místa k tomu určená, to znamená pouze do osobních uzamykatelných skříněk, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

1. 11. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem ředitel vyloučí žáka ze školského zařízení.

1. 12. Práva pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo

- a) na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
- b) aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
- c) na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
- d) volit a být voleni do školské rady,
- e) na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

1. 13 Povinnosti pedagogických pracovníků

Kromě povinností stanovených školským zákonem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dál nezpracovávat.

2. Provoz a vnitřní režim školy

Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

2.1. Ve školní družině zajišťují přihlašování a odhlašování žáků vychovatelky, dále zajišťují předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

2.2. O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmovou činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojenou s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

2.3. Po projednání se zřizovatelem se činnost v době všech prázdnin zahajuje při přihlášení min. 8 dětí.

2.4. Do školní družiny se žáci přihlašují každý rok písemnou přihláškou.

Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Žák odchází ze školní družiny sám nebo v doprovodu (dle sdělení rodičů na zadní straně přihlášky). Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

2.5. V docházkovém sešitě (třídní knize) je zaznamenáván příchod žáka do ŠD, odchod jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek.

2.6. Přihlašování a odhlašování žáků (ukončování vzděl.) ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.

2.10 . Organizace činnosti

2.10.1. Po skončení výuky odvede učitelka, která měla ve třídě poslední hodinu, děti do přizemí, kde je předá vychovatelkám. Přesun dětí z ranního pobytu ve školní družině a z dělených hodin do tříd zajišťují vychovatelky. Do kroužků v odděleních školní družiny přechází děti volně. Jestliže děti přechází ze školní družiny do školních kroužků, vyzvedne si je příslušný vedoucí kroužku. Při zpětném návratu dětí do školní družiny je předá opět vychovatelce. Do místní hudební školy jsou děti uvolňovány na písemnou žádost rodičů. (Odchody a případné návraty dětí do školní družiny jsou zaznamenány na zadní straně přihlášky.) Žák bez vědomí vychovatelky neopouští oddělení školní družiny. Za žáka, který byl ve škole a do školní družiny se nedostavil, vychovatelka nezodpovídá. V průběhu pracovní činnosti ve školní družině mají děti povoleno pít.

Provozní doba ŠD je od 6.30 do 16.00 hodin.

Rozvrh činnosti jednotlivých oddělení:

Aby nebyla narušována činnost oddělení, jsou pro odchody dětí stanoveny tyto doby: 14.00, 14.30, 15.00, 15.30 a 16.00. Minimální doba pobytu ve školní družině, potřebná k zápisu do školní družiny, je stanovena do 14.00 hodin (2,5 hodiny). Výjimku tvoří dojíždějící žáci. Žákům 1. a 3. tříd, kteří dojíždějí autobusem do školy a nejsou zapsáni do školní družiny, je umožněno v době od 11.20 do 13.00 hodin pobývat ve školní družině. Totéž platí o žácích, kterým začíná vyučování v 8.35 hodin, nebo mají v důsledku dělení hodin dopoledne volnou hodinu. I docházka těchto žáků je značena v docházkovém deníku.

2.10.2. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči, vychovatelka nejdříve informuje telefonicky rodiče nebo osoby uvedené v přihlášce. Pokud je tento postup bezvýsledný, kontaktuje ředitele školy nebo jeho zástupce. Dále ředitel školy kontaktuje zástupce zřizovatele a ten pracovníka sociálního odboru dále pak požádá o pomoc Policii ČR.

2.10.3. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením. Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:

- a) při běžné činnosti ve třídách a místnostech ŠD, vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem, max. 30 dětí
- b) při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vedoucí vychovatelka s ředitelkou školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob

2.10.4. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (příklad) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na lůžku či lehátku, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo rodič.
- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

2.10.5. V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna, s případným omezením podle pokynů hygienika.

2.10.6. Ředitelka schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích, pro žáky nezapsané k pravidelné docházce do ŠD, může být poskytována za úplatu.

2.10.7. ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

Při organizaci výuky jinak než ve vyučovacích hodinách stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřeným vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.

3. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

3.1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci hlásí ihned vyučujícímu, nebo pedagogickému dozoru.

Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede učitel záznam do třídní knihy.

3.2. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3.3. Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

3.4. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.

3.5. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem.

3.6. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

3.7. Mimořádná opatření

- a) Mimořádná opatření prováděná školou v případě nákazy Covid – 19 apod. Základní hygienická pravidla stanovená ministerstvem zdravotnictví:
  - skupinová izolace, event. sociální distance

- ochrana úst a nosu (roušky, respirátory) a řádná respirační hygiena v závislosti na protiepidemických opatřeních
- opakovaná edukace
- při realizaci konkrétních protiepidemických opatření má kompetence jak škola, tak místně příslušná krajská hygienická stanice (KHS)
- škola zajišťuje v rámci své kompetence např. dezinfekci rukou, úklid prostor, dodržování základních hygienických pravidel, nepouští do budovy nemocné osoby atp.
- místně příslušná KHS nařizuje speciální protiepidemická opatření s ohledem na aktuální situaci a místní podmínky, např. nařizuje ohniskovou dezinfekci, izolaci, karanténu, lékařský dohled, zvýšený zdravotnický dozor, krytí úst a nosu, provádění zdravotního filtru apod.

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků

4.1. Ve školní družině se žák řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a řádem školní družiny. Udržuje pořádek, šetrně zachází s hrami. Při úmyslném poškození se rodiče podílí na úhradě škody. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

4.2. Ztráty věcí hlásí žáci neprodleně svému třídnímu učiteli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí.

4.3. Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.

4.4. Žáci jsou povinni řádně pečovat o propůjčený majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou a poškozením.

4.5. Při nahlášení krádeže žákem se o události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc se předá orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo žák bude poučen, že má tuto možnost

5. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.

5.1. Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

6. Dokumentace

6.1. V družině se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých dětí (zápisové lístky pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce)
- b) písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny
- c) třídní knihy jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí
- d) celoroční plán činnosti
- e) vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti

7. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatelka školní družiny.
2. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.
3. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
4. Směrnice nabývá účinnosti dne: 1.9.2020

V Brodku u Přerova dne 27.8.2020

9. PŘÍLOHY

9.1. Podmínky přijímání do ŠD, ukončování vzdělávání

O přijetí účastníka k činnosti družiny se rozhoduje na základě písemné přihlášky; její součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny. Další podmínky přijímání k zájmovému vzdělávání, průběhu a ukončování zájmového vzdělávání viz. řád ŠD.

9.2. Poučení o bezpečném chování a ochraně žáků

- při pobytu v prostorách ŠD, ZŠ
- při pobytu na chodbách, schodišti, šatnách
- při všech činnostech ve školní družině
- při přechodu ze školy do školní jídelny
- ve školní jídelně
- při pobytu na hřišti
- při pohybových hrách v tělocvičně
- při práci v keramické dílně
- při zimních sportech
- před výletem
- před výjezdem mimo Brodek
- před vycházkami
- před školními prázdninami
- při mimořádných opatřeních

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s řádem školy, s vnitřním řádem školní družiny a poučení o bezpečném chování – proveden zápis do třídní knihy. Tato poučení jsou prováděna během celého školního roku. Žáci jsou stále upozorňováni na možná rizika vzniku úrazu.

9.3. Preventivní program školní družiny

Výchovné cíle preventivního programu ŠD

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a za své zdraví,
- posilování citových vazeb,
- budování komunikačních dovedností v různých sociálních prostředích a uplatňování osobnosti ve své skupině,
- zvyšování sociálních kompetencí – rozvíjení sociální orientace,
- vést k odpovědnosti za své chování, k vlastní zodpovědné životní cestě v síti společenských vztahů,
- posilování zodpovědné participace na vytváření programu své sociální skupiny,
- učit objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování,
- naučit pravidlům společenského chování a v denním životě je užívat,
- posilovat autoregulační systémy,
- vytvářet společensky žádoucí hodnotové orientace a základy právního vědomí,
- posilování úcty k ověřeným hodnotám, porozumění, toleranci
- vytváření u dětí vlastního sebevědomí a posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům.

Prevenčí chápeme něčemu předcházet, vytvořit návyky a hodnotové orientace, aby se u dětí vytvářel vnitřní obranný mechanismus proti aktivnímu podílu na negativních jevech. nemůžeme prevenci zaměřovat za pouhý dozor nad dětmi, aby se nedopouštěly různých nepravostí.

Cílem výchovy ve volném čase je naučit děti kvalitně využívat svého volného času, chápat volný čas jako významnou životní hodnotu. K tomuto cíli slouží seznamování s širokou škálou volnočasových aktivit, objeování vlastních dispozic a jejich rozvíjení, sestavování racionálního režimu dne, uvědomění se vlastních hodnot a rozvíjení zdravého sebevědomí atd.

Dílčí cíle výchovně vzdělávací činnosti v ŠD je možno konkretizovat podle působení na určitou složku osobnosti (tělesnou, psychickou, sociální), podle funkce ŠD (výchovná funkce, zdravotní funkce, preventivní funkce) nebo na základě dané struktury činností (činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, příprava na vyučování apod.). Jednotlivé oblasti se navzájem doplňují a prolínají, nelze je striktně oddělovat.

Sociální kompetence

Děti by měly být v rámci výchovy prevence sociálně patologických jevů vedeny k osvojování sociálních dovedností, ke kterým patří i sociální kompetence:

- schopnost přijatelného vyjádření opačného názoru, než jaký je zastáván vrstevníky, rodiči nebo učiteli,
- schopnost požádat o jakoukoliv laskavost osoby v sociálním okolí,
- schopnost zahájit rozhovor s druhým spolužákem nebo dospělým,
- schopnost pozvat vrstevníka k účasti na nějaké činnosti nebo hře,
- schopnost pochválit druhého a schopnost přijmout pochvalu,
- schopnost požádat o pomoc při řešení určitého problému,
- schopnost odmítnout nerozumný návrh, schopnost odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem

Účinnou primární prevencí ve školní družině by mělo být především budování kvalitních sociálních vazeb mezi dětmi a mezi dětmi a vychovatelkou. K tomu mohou sloužit režimové momenty i např. koncové družiny, kdy má vychovatelka dostatek prostoru, aby si s dětmi povídala či aby děti povídaly jí a ona jim naslouchala. Při zájmových činnostech mají děti samy hovořit o svých zážitcích a vychovatelka podněcuje jejich vyprávění a oživuje jejich předchozí smyslové zážitky. Komunikaci mezi dětmi nepodporuje frontální uspořádání pracovních míst. Při závěrečném hodnocení činnosti by děti měly samy na každém výkonu najít klady a přednosti.

Naplněný volný čas

Prevence sociálně patologických jevů ve školní družině by měla spočívat především v budování kvalitních sociálních vazeb na základě vzájemné empatie a tolerance, pěstování komunikačních dovedností, tj. nejen spolu kultivovaně hovořit, ale také si umět naslouchat, kladným hodnocením a pochvalou posilovat sebevědomí a sebeuvědomování.

V oblasti zájmových aktivit by vychovatelky měly vybavit děti dostatkem her či námětů pro rukodělné a výtvarné činnosti, které by mohly být náplní jejich volného času a plně je uspokojovaly. Neboť především nedostatek kvalitních sociálních kontaktů a nenaplněnost volního času vede k úteku

zástupným činnostem jako je užívání škodlivých látek, gamblerství či virtuální droby. Nenaplněný volný čas má tendenci táhnout děti k sociálně patologickým aktivitám.

ŠKOLNÍ DRUŽINA PŘI ZŠ BRODEK U PŘEROVA

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

1.oddělení

Tématické okruhy vychází z celoročního přírodovědného projektu „Jaro, léto, podzim, zima, celý rok je prima“

Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
Škola plná kamarádů	Stanovíme pravidla soužití, seznámíme se s provozem školní družiny a jejím řádem.	2,4,5
	Orientujeme se ve škole a okolí – budovy školy, sborovna, ředitelna, jídelna. Přecházíme do tělocvičny a na fotbalové hřiště.	1, 2, 5
	Při stolování dodržujeme hygienické návyky a zásady správného stolování.	1, 4, 5
	Kresbami, modelováním a jednoduchými výrobky si ověřujeme svoji zručnost a výtvarnou vyspělost.	1, 2, 6
	Při didaktických hrách zjišťujeme, jak se známe, besedujeme na téma „Čím si kamarádi dělají radost!“	1, 3, 5, 6
	Opakujeme si písničky a básničky z mateřské školky.	
Barevná příroda – kouzlíme a čarujeme	Při vycházkách pozorujeme změny v přírodě. Sbíráme přírodniny a plody. Učíme se chovat v přírodě.	3, 5, 6
	Objevujeme stopy zvířat – vyrábíme odlitky ze sádry.	1, 3, 6
	Využíváme listy a plody pro výrobu koláží.	1, 2, 6
	Halloweenská strašidla – strašidelné vystřihovánky z papíru. Společně vyrobíme strašidlo z dýně.	1, 2, 6
	Soutěž družstev – učíme se žít v kolektivu, cvičíme obratnost, zručnost, znalosti a vědomosti	1, 2, 3, 4
Vánoční zvoneček tiše zazvoní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	1, 2, 3
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly	2, 3, 4
	Připravujeme jednoduché dárky pro rodiče i kamarády, vyzdobíme si třídu.	3, 6
	Soutěžíme v družstvech – „Z pohádky do pohádky“ viz.kniha „Náměty pro činnost ve školní družině“.	1, 2,3
	Zpíváme koledy a vánoční písně. Využijeme hru na tělo a Orfovy nástroje.	1, 3, 6
	Společně se podíváme na českou pohádku, ze které si vezmeme správné ponaučení	3, 4, 6
	Představujeme si navzájem svoji rodinu, povinnosti jednotlivých členů rodiny v domácnosti, povolání našich rodičů. Jak se	3, 4, 6

	nazývají příbuzní rodiny.	
Od zimy do jara	Jak pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu. Výroba jednoduchého krmítka	1, 3, 6
	Hrajeme si se sněhem a na sněhu / stavění sněhuláků, hradeb, sáňkování, hod na cíl.	6
	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, o osobní hygieně a jejím významu.	1, 3, 4, 5
	Vycházka obcí – významné budov y a instituce v obci (Obecní úřad, knihovna, kino, sokolovna, nádraží).	1, 2, 5
	Masopust – povídáme si o masopustních zvycích připravíme si maskary na vodění medvěda obcí.	1, 3, 4
	Dětský maskarní karneval – společně se naučíme vyrábět škrabošku na obličej k maskám.	1, 2, 6
	Malujeme, co se nám na karnevale líbilo – kolektivní práce ve skupinách	3, 4
	Vyrábíme dárečky pro děti k zápisu do 1. třídy	1, 4, 6
Svět kolem nás	Na vycházce pozorujeme jarní práce na polích a na zahradách.	1, 3
	Malujeme první jarní květiny - prostudujeme atlas rostlin a encyklopedie.	1, 6
	Poznáváme svoji vlast – hory, řeky, lidi, zkoumáme rozdíl mezi městem a vesnicí. Využijeme pohlednice z dovolené, obrázky z kalendářů, mapy.	1, 2, 3
	Vytvoříme si vláček z pohlednic, kterým vyzdobíme družinu.	5, 6
	Seznámíme se z různými druhy dopravy. I my jsme účastníci silničního provozu – chování chodců na ulici.	3, 4, 5
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole.	1, 6
	Hra „Soustřed se“ – soutěž s dopravní tematikou.	1, 6
	Jízda zručnosti – soutěžíme v jízdě na koloběžce	6
	Měsíc knihy – návštěva knihovny, beseda s knihovnicí, nábor nových čtenářů do knihovny.	1, 6
	Povídáme si o velikonočních zvycích.	1, 3
	Malujeme kraslice, velikonoční výrobky – zdobíme třídu	1, 5, 6
Co už všechno umím, co se ještě naučím	Besedujeme o „Kouzelných slovech“ (děkuji, prosím, omlouvám se ...)	1, 2, 3
	Soutěž družstev „Umíme se chovat?“ otázky z pravidel slušného chování	1, 2, 3
	Denně chodíme do přírody nebo na školní hřiště.	5, 6
	Při vycházkách sledujeme živočichy, rostliny, přírodu, navrhujeme, jak chránit prostředí v našem nejbližším okolí.	1, 3, 5
	Den Země – učíme se třídit odpad, co do přírody nepatří.	1, 5, 6
	Odpovídáme v kvízu „Den Země“ – soutěžní stezka s úkoly.	1, 2, 5
	Den dětí – soutěž v malování na asfalt.	6
	Školní rok zakončíme jednodenním výletem, který si zaplatíme z peněz ze sběru starého papíru a pomerančové kůry.	3, 4, 6

ŠKOLNÍ DRUŽINA PŘI ZŠ BRODEK U PŘEROVA

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

2. oddělení

Tematický blok	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
Kdo jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát	Určujeme si pravidla soužití v ŠD.	2, 4, 5
	Představujeme se navzájem „Hra se jmény“	1, 3, 4
	Při hře zjišťujeme kamarádovy zájmy a koníčky.	3, 6
	Seznamujeme se se jmény v kalendáři a zapíšeme si všechny spolužáky, kteří budou mít v tomto školním roce svátek, abychom jim mohli blahopřát.	1, 4, 5
	Hrajeme si scénky na téma Čím si kamarádi dělají radost.	3, 6
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák.	1, 3, 6
Příroda čaruje s barvami	Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat.	1, 2
	Čteme si o přírodě a jejich proměnách.	1, 3
	Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou.	1, 3, 5
	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně.	1, 3
	Vyrábíme papírové dráčky	1, 2, 4
	Soutěž – „Podzimníčci“	1, 2, 4
	Vlastnoručně vyrobenými klíči „zamykáme barevnou přírodu“	4, 5
Vánoce, vánoce, přicházejí	Adventem začíná atmosféra Vánoc. Hovoříme o adventní době, dodržujeme adventní zvyky (zapálení svíčky).	1, 3, 4
	Vyrábíme Mikuláše, čerty a andělky a jiné vánoční zvyky.	1, 2, 4
	Připravujeme si dárky na naši mikulášskou besídku, vyzdobíme si třídu.	3, 6
	Učíme se a zpíváme koledy.	1, 3
	Zkoušíme ozdobně balit dárky.	1, 2, 4
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.	4, 6
	Pro spolužáky uspořádáme vánoční besídku a rozdáme si na ní dárčky.	1, 2, 3, 4, 5, 6
V zdravém těle zdravý duch	Povídání o sportech v zimním období.	1, 3, 4
	Soutěžíme v kvízu na téma – Mé tělo a jak ho znám.	1, 2, 3
	Hrajeme hru – Hlava, rameno, koleno.....	1, 6
	Na spolužácích se učíme poznávat jednotlivé části těla.	1, 3, 5
	Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystřiženými obrázky.	3, 4
	Zjišťujeme jak správně relaxovat, odpočívat a cvičit.	5, 6

	Kontrolujeme běžnou denní hygienu – čistotu rukou a oděvu.	3, 5, 6
	Besedujeme o významu ovoce a zeleniny v našem jídelníčku.	3, 5
	Vyrábíme masopustní masky.	1, 2, 6
	Pořádáme dětský karneval.	1, 2, 6
Rodina, kamarádi	Besedujeme o tom, co očekávají rodiče od nás a co my od nich.	3, 4
	Představujeme povolání rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.	3, 4
	Povídáme si o našich prarodičích.	3, 4
	Povídáme si o naší širší rodině – kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc, teta.	3, 4, 6
	Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.	2, 3, 4
	Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.	1, 3, 4
	Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí (papír přehýbáme formou harmoniky), nakonec vše přečteme.	3, 4
Vítáme jaro	Na vycházkách pozorujeme jarní práce na poli a v zahradách.	1, 3
	Vyrábíme Morenu, učíme se písničky a básničky k vynášení zimy.	1, 2, 6
	Nově vytvořenými klíči odemykáme symbolicky jarní přírodu.	4, 5
	Besedujeme o velikonočních zvycích a vyrábíme ozdoby.	2, 3
	Vytvoříme plakát ke Dni Země.	2, 4, 5
	Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí.	1, 3, 5
	Pomáháme při úklidu okolí školy a družiny.	5, 6
	Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě.	1, 4, 5
Významné dny v květnu	Svátek práce – beseda o vzniku svátku.	1, 3, 5
	Pražské povstání – beseda o důležitosti svátku naší země.	1, 3, 5
	Den osvobození – návštěva památníku padlých k tomuto svátku.	1, 3, 5
	Svátek Matek – vyrábíme dárečky pro maminky.	1, 3, 5
Těšíme se na prázdniny	Denně chodíme na hřiště, na vycházky do okolí (překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí).	5, 6
	Na vycházkách pozorujeme změny přírody nastávajícího léta.	1, 2, 3, 6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme.	6
	Připravujeme hry pro naše sportovní odpoledne.	3, 4, 5
	Sportujeme v přírodě a na čerstvém vzduchu.	4, 5, 6
	Malování snu o dovolené s rodiči i senzačních prázdnin.	1, 6
	Jedeme na výlet. Připravujeme trasu na celodenní autobusový výlet, přemýšlíme, co chceme vidět a poznat. Připomeneme si chování v dopravním prostředku a na místech, která navštívíme. Malujeme, co se nám nejvíce líbilo. Provedeme zhodnocení výletu.	1, 3, 4, 5, 6
	Na závěr školního roku si připomeneme důležité zásady bezpečnosti o prázdninách (jízda na kole, přecházení přes cestu, plavání) a zhodnotíme, jestli jsme vytvořili dobrý kolektiv.	2, 3, 4